

Activiteitenverslag

Deel 2



Op 23 en 24 november 2018 komen militanten, bestuursleden en professionele medewerkers samen voor het achtste algemeen COV-Congres: Vrij en krachtig onderwijs. We zetten er de (kracht)lijnen uit voor het beleid van de volgende vijf jaar. Een blik én een stap vooruit kan niet zonder terug te kijken en het bilan op te maken van de laatste periode. Dit activiteitenverslag 2013-2018 kreeg dan ook invulling op basis van de krachtlijnen van het vorige congres. Welke stappen hebben we in die vijf jaar als organisatie gezet? In dit tweede deel nemen we je via negen kernwoorden mee op de weg die het COV als organisatie heeft afgelegd tussen 1 mei 2013 en 30 april 2018.

Identiteit

In onze dienstverlening, syndicale en pedagogische werking, communicatie, ... vertrekken we steeds vanuit de missie van het COV en de goedgekeurde krachtlijnen van het vorige congres. Vaak gaat dit vanzelf, op automatische piloot. Maar het is ook belangrijk om op tijd en stond bewust halt te houden bij wat er rondom onze organisatie gebeurt en te kijken wat dat impliceert voor onze identiteit als onderwijscentrale.

Dat gebeurde bijvoorbeeld heel concreet in de Pedagogische Commissie. Als ze vaststellen dat er steeds minder standhouders naar de leermiddelenbeurs komen of minder ruimte reserveren, bezint de Pedagogische Commissie zich over de identiteit van de studiedagen (mei 2017, november 2017, april 2018). Volgens de Pedagogische Commissie ligt de focus van deze studiedagen op het ontmoeten: collega's treffen elkaar op deze dagen en onderwijspersoneelsleden krijgen de gelegenheid om nieuwe inzichten en praktijken te ontdekken. Tegelijk wijst de commissie op haar opdracht om het pedagogische luik van de studiedagen vorm te geven. Het is belangrijk om op deze inhoudelijke component te blijven focussen, dat is de kern. We tonen zo dat het COV een vakbond is die zich ook over het inhoudelijke buigt.

In het najaar 2017 daagden we COV-leden uit om hun verhaal te vertellen over droomwerk(en) in basisonderwijs via twee inspiratiesessies. Op zaterdag 18 november 2017 trokken een 70-tal COV-leden naar de Cordabar in Hasselt en op zaterdag 9 december 2017 ontmoetten we een gelijkaardige groep in de Zebrastaat in Gent. Na een warm welkom door algemeen secretaris Marianne Coopman, werden de deelnemers goed opgewarmd door twee begeisterte sprekers. Geert Kelchtermans (KU Leuven) nam hen mee in een verhaal over de professionaliteit van leraren. En Angelo Gavrielatos (Education International) maakte de deelnemers bewust van de reële gevaren van privatisering en commercialisering van (in) het onderwijs. De sfeer zat er meteen in. Geïnspireerd trokken de deelnemers naar tafelgesprekken waar er heel open kon gebabbeld worden over verschillende thema's.

Een grote verdienste van de inspiratiesessies is dat leden konden ervaren dat het COV meer is dan een 'traditionele' vakbond. Dat we inhoud en diepgang kunnen brengen. Dat we een gezellige sfeer kunnen creëren waar collega's met mekaar in gesprek kunnen gaan.



© Daniël Rys

Kwaliteitsvol onderwijs

Tijdens ons vorige congres kreeg 'kwaliteitsvol onderwijs' een belangrijke plaats in de missie van het COV. Want door onderwijspersoneelsleden te erkennen in hun professionaliteit, door hen effectief te betrekken bij de realisatie van uitstekend onderwijs kunnen we als COV ijveren voor kwaliteitsvol onderwijs en gelijke onderwijskansen. De voorbije vijf jaar werd deze missie meegenomen in verschillende activiteiten en initiatieven.

Studiedagen

De Pedagogische Commissie (PC) bezint zich expliciet over hoe het COV kan inspelen op het versterken van kwaliteitsvol onderwijs. Elk jaar zoekt de commissie een actueel onderwijskundig thema als rode draad voor de studiedagen, ingericht door de provinciale afdelingen:

- ▶ Muzo, Sprekend amusement (2014)
- ▶ Feedback? Samen vooruit! (2015)
- ▶ Passie in/voor onderwijs (2016)
- ▶ Onderwijs met Ste@dM (2017)
- ▶ Samen meer leer-kracht (2018)

Elke provincie kan het thema op een eigen manier inhoud en vorm geven, maar het doel van deze dagen is steeds om onze leden te verrijken met actuele onderwijskundige visies en praktijken. De laatste jaren werd dit thema bij de start van het schooljaar inhoudelijk verdiept via een toelichting door een spreker en mogelijkheid tot discussie.

Daarnaast wordt sinds januari 2015 een rondetafelgesprek georganiseerd met de leden van de PC. Dit gesprek krijgt ook weerlag in Basis (Schoolwijzer).

In 2016 besprak de PC het maatschappelijk debat van de eindtermen en beantwoordde de centrale vragen. Dit resulteerde in een visietekst die onder meer vertrok vanuit de krachtlijnen van het COV-Congres 2013 over 'integratie ICT in het onderwijs'.

Vanuit de PC wordt ook input gegeven voor de commissie onderwijsonderzoek van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) (kennisvragen voor praktijkgerichte reviews).

Professionalisering ondersteuner

Binnen het Sectorcomité Buitengewoon Onderwijs werd ingezet op de professionalisering van de ondersteuner. Tijdens een werk-tweedaagse in februari 2016, waaraan ook de verantwoordelijken van het COV deelnamen, werden pistes voor een stabiele toekomst van het buitengewoon en geïntegreerd onderwijs verkend.

Schoolwijzer

Via de rubriek Schoolwijzer komt Basis tegemoet aan de professionele ontwikkeling van onderwijspersoneelsleden: didactiek, beschouwingen over het lerarenberoep, Europees en internationaal onderwijskundig nieuws, interviews met auteurs en onderzoekers, opvoedkundige en orthopedagogische bijdragen, ... wisselen elkaar af.



© Daniël Rys

Loopbaandebat

We deelden onze visie over lerarenopleiding, toekomstige leraren en het loopbaandebat in diverse overleggroepen:

- ▶ Beleidsgroepen lerarenopleiding op initiatief van minister Smet (december 2013-juni 2014). Met deze thema's: lerarenopleiders, instroom in de lerarenopleiding, inhoud en uitstroom van de lerarenopleiding, stage, aanvangsbegeleiding, toekomst specifieke lerarenopleiding, educatieve master, ...
- ▶ Werkgroepen voor de uitwerking van de conceptnota lerarenopleiding (2016-2017) over deze onderwerpen: zij-instroom, beheersingsniveaus, bachelor kleuter/lager onderwijs, educatieve master, opleiding niveau 5.
- ▶ Werkgroep schoolleiderschap in het kader van de loopbaangesprekken (2018).
- ▶ Stuurgroep onderzoek "Tijdsbesteding van leraren in het basis- en secundair onderwijs" (2017-2018).

We investeerden in de grote COV-enquête "Hoe zie jij je loopbaan?" Dit was de centrale vraag van de enquête van begin 2015 die door meer dan 2000 actieve COV-leden werd ingevuld. De antwoorden bezorgen ons waardevolle informatie over de loopbaanervaringen, -wensen en -verwachtingen van onze leden. We brachten de resultaten in Basis-10, Basis-12-13 en Basis-15 (2015). In het artikel 'In de basisschool is verandering de enige constante' (Basis-1, 2016), legden we de resultaten voor aan professor Geert Kelchtermans, hoofd van het centrum voor 'Onderwijsbeleid en -vernieuwing en Lerarenopleiding' aan de KU Leuven.

Internationale werking

Kwaliteitsvol onderwijs voor iedereen, daar strijden we ook op internationaal vlak voor. Om andere onderwijsvakbonden te steunen, zijn goede internationale structuren nodig. Daarom participeert het COV in een aantal organisaties. Via deze organisaties worden onze bekommernissen meegenomen naar de Verenigde Naties, Europese Commissie, OESO en andere belangrijke internationale vergaderingen.

Het COV is actief in de werkgroep Europa in ACV-CSC en heeft twee actieve leden in de VLOR-Commissie internationaal onderwijs- en vormingsbeleid.

Als Europese vakbond is het COV lid van European Trade Union Committee for Education (ETUCE). Dit is de Europese poot van Education International, de internationale organisatie voor onderwijsvakbonden. Sinds 2015 vertegenwoordigt het COV de Belgische vakbonden in het ETUCE Committee en bij initiatieven van Education International. Op het vierjaarlijks ETUCE-congres in december 2016 (Belgrado) werden de prioriteiten bepaald voor het beleid van ETUCE de komende jaren. Thema van het congres: "Empowering Education Trade Unions: The



Key to Promoting Quality Education": Alleen krachtige en zelfzekere onderwijsvakbonden zullen in staat zijn om de waarden van goed en democratisch onderwijs te verdedigen. Het COV, COC en CSC Enseignement hadden er een actieve inbreng via amendementen op de voorgelegde resoluties.

Het COV is lid van Education International. Elke vier jaar houdt Education International een wereldcongres, waarbij de krachtlijnen voor de komende vier jaar worden uitgezet. Het COV neemt daar telkens aan deel. Het vorige congres vond plaats in 2015 in Ottawa, Canada. Het overkoepelende thema in 2015 was 'Unite for Quality Education – Better Education for a Better World'. Er groeiden intensere contacten met het Communication Network van Education International, een samenkomst en uitwisseling onder communicatiemedewerkers van de lidorganisaties. In Belgrado konden we onze pers-actie "Start van het schooljaar kost een leerkracht in het basisonderwijs gemiddeld 93 euro" (2016) voorstellen. We wisselden ideeën uit tijdens bijeenkomsten in Belgrado, Rotterdam en Brussel.

Het COV is lid van UMEC (Union Mondiale des Enseignants Catholiques) en WUCT, World Union of Catholic Teachers. Van 18 tot 21 oktober 2015 nam een COV-delegatie deel aan het Vaticaans Congres 'Educating today and tomorrow. A renewing passion' in Rome. Dit naar aanleiding van het 50-jarig bestaan van de encycliek Gravissimum Educationis, het document dat focust op onderwijs tijdens het tweede Vaticaans Concilie (28 oktober 1965).

Het COV heeft ook enkele 'rechtstreekse' contacten met onderwijsvakbonden in andere landen. Zo zijn we al sinds 1998 actief in Katanga (Lubumbashi) en andere provincies van Congo met pedagogische en syndicale vormingsseminaries. We werken er samen met partners als ACV, ACV Openbare Diensten, COC en CSC-Enseignement Congo. Ook met Filipijnse onderwijsvakbond ACT (lid van Education International) worden de banden sinds 2014 aangehaald.



© Daniël Rys

Het COV verdedigt de belangen van het onderwijspersoneel uit het gesubsidieerd basisonderwijs. Dat is een heel divers publiek. We moeten blijvend aandacht hebben voor de man-vrouwverhouding en de leeftijdsverdeling en de verschillen in de ambten onder onze leden, vakbondsafgevaardigden en bestuursleden. Het COV volgt daarom de evolutie in de diversiteit van zijn leden op.

Bewustmaking

Het project 'diversiteit' van het COV focust op de bewustmaking van de grote diversiteit in onze samenleving en in onderwijs. Dat betekent dat we als organisatie oog moeten hebben voor de diversiteit bij leerlingen, het werken in complexere omgevingen en in een divers samengesteld schoolteam. Dit resulteert ook in de bewustmaking van de samenleving en gesprekspartners van de zwaarte van het lerarenberoep en het zoeken naar oplossingen.

Het COV neemt deel aan verschillende vergaderingen die focussen op diversiteit in het onderwijs en de samenleving:

- ▶ Dossiergroep 'diversiteit in onderwijs' van Beweging.net.
- ▶ ACV-Werkgroep @verrechts: acties tegen verrechtsing van het beleid. Werkmethodes en vormen voor vormingsdiensten van centrales en verbonden werden uitgewerkt om in gesprek te gaan met leden, militanten en collega's.
- ▶ Vertegenwoordiging in commissies van de Vlor die specifiek focussen op diversiteit: Commissie Diversiteit en Gelijke onderwijskansen, Werkgroep Vluchtelingen, Commissie Onderwijs en Samenleving.

- ▶ Deelname aan vergaderingen van de lokale overlegplatforms (LOP's) door plaatselijke vertegenwoordigers.

Gelijke kansen voor vrouwen en mannen

87% van onze leden en 82% van onze militanten zijn vrouw. Genderevenwicht nastreven en inzetten op gelijke kansen voor vrouwen en mannen, omvat echter veel meer dan cijfers en evenwichten. Het gaat ook over de wijze waarop een vakbond werkt, de kwaliteiten van militanten en over de inhoudelijke klemtonen.

De activiteiten en vertegenwoordigingen van het COV rond genderwerking zijn dan ook heel divers:

- ▶ Het COV heeft een genderverantwoordelijke die actief deelneemt aan de ACV-genderwerking.
- ▶ Jaarlijks opgeven van de aanwezigheid mannen en vrouwen in de organisatie (leden, militanten, besturen) aan ACV voor rapportering op de Algemene Raad van ACV.
- ▶ Het COV is actief in het ETUCE Standing Committee for Equality en het Status of Women Committee. Jaarlijks wordt het genderbewustzijn van het internationale onderwijsbeleid en onderwijsvakbonden geëvalueerd. In 2014 werd er specifiek gewerkt aan het project: 'Implementing and reinforcing teacher trade unions on gender equality in times of austerity'. Van 7 tot 9 april 2014 vond in Dublin het Wereldvrouwencongres van Education International (EI) plaats. Ook het COV was aanwezig. In Basis werd een volledig middenkatern aan gender in het onderwijs besteed: indrukken van het Wereldvrouwencongres, in-





terviews met deelnemers, toelichting bij internationaal onderwijs over gender in onderwijs en interessante leermiddelen om in de klas te gebruiken.

Van 5 tot 7 februari 2018 vond in Marrakesh het derde Wereldvrouwencongres van EI plaats. Het COV was erbij en nam actief deel aan de vele workshops en netwerkmomenten. Net zoals in 2014 volgde ook nu een edito en uitgebreid artikel in Basis.

- ▶ Vanuit de genderwerking werd de voorbije jaren actief deelgenomen aan verschillende enquêtes van EI en ETUCE.
- ▶ Voor het COV-congres in 2013 werden vrouwelijke leden en militanten gemotiveerd om deel te nemen. Met succes, want vrouwen vertegenwoordigden 55% van de deelnemers. Tegelijk werd gezocht naar een evenwicht tussen vrouwelijke en mannelijke sprekers, zowel plenair als tijdens de workshops.
- ▶ Tijdens de ACV-genderstudiedag van december 2014 bracht het COV een getuigenis over de problemen die startende (vrouwelijke) leraren meemaken.
- ▶ Samen met Femma, Wereldsolidariteit en ACV trok het COV op 8 maart 2016 het evenement 'Klassevrouwen' dat werd georganiseerd voor Internationale Vrouwendag.
- ▶ De onderhandelaars van het COV hebben aandacht voor gelijke kansen in het onderwijs en nemen deze bezorgdheid ook mee naar de onderhandelingen. Onder stimulans van het COV werden de voorwaarden weggeschreven voor tijdelijke personeelsleden die ouder-

schapsverlof wensen te nemen. Het adoptieverlof werd uitgebreid naar 'intrafamiliale' adoptie wat ten goede komt aan adopterende partners van hetzelfde geslacht.

- ▶ Ook de beleidsmedewerkers van het COV hebben aandacht voor dit onderwerp. Zo was het mede door de inbreng van onze vertegenwoordigers op het Overlegplatform voor welbevinden en preventie van pesten op school (Vlaamse Onderwijsraad) dat de Onderwijskiezer (www.onderwijskiezer.be) werd gescreend op stereotype beeldvorming en waar nodig gecorrigeerd.

Communicatie

In onze publicaties wordt de kaart van gender mainstreaming getrokken. Er wordt steeds getracht om een goed beeld te geven van het onderwijspersoneel dat bestaat uit vrouwen en mannen. Hiervoor wordt zorgvuldig uitgekeken naar treffend, niet-stereotiep, beeldmateriaal. Daarnaast ondergaat de gebruikte terminologie ook de gendertoets. Het COV vindt het belangrijk om in zijn communicatie met de diversiteit aan functies van haar publiek rekening te houden. Elk jaar wordt Basis hierop gescreend: Is er voldoende aandacht voor de verschillende personeelscategorieën, voor de jongeren/starters en (bijna-)senioren, voor de syndicale boodschap en de syndicale inhoud, voor een aantal specifieke thema's/invalhoeken: professionalisering, ingaan tegen het neoliberalistisch gedachtegoed, diversiteit, praktische didactiek en praktijkverhalen, mensen op de werkvloer aan het woord, ledenwerving. Deze screening wordt tijdens de uitgebreide redactievergadering besproken en meegenomen bij de planning van Basis.

In 2017 werd een diversiteitslogo gecreëerd: hoe kijk jij naar diversiteit? Dit logo wordt geplaatst bij artikels in Basis en gebruikt in de Nieuwsbrief.

Wegen op het beleid

Voor het COV zijn overleg en onderhandeling krachtige middelen om te wegen op het beleid. Zowel lokaal als op regeeringsniveau drukt het COV zijn stempel door actief deel te nemen aan formeel en informeel overleg. Maar soms is een krachtiger signaal nodig en dan wordt er actie gevoerd.

Inspraak op drie niveaus

Op **federaal niveau** onderhandelt het COV samen met de Federatie van Christelijke Syndicaten van de Openbare Diensten (FCSOD), met vertegenwoordigers van de federale regering in Comité A over pensioenen, uitkeringen van de RVA, arbeidsongevallen en minimale rechten. Vooral het pensioendossier was de afgelopen periode een zware onderhandelingsdobber.

De meeste onderhandelingen voert het COV met de **Vlaamse overheid**, bij de minister van onderwijs en vorming. Het COV is daarbij een sterke partner als het over scholen en personeel van het basisonderwijs gaat. Alle voorstellen van decreet en besluit over onderwijs komen er aan bod. Elk jaar wordt een onderwijsdecreet onderhandeld en worden besluiten over de bekwaamheidsbewijzen besproken. De belangrijke dossiers die de afgelopen vijf jaar besproken werden zijn de onderwijs-cao's, het M-decreet, de verlofstelsels, de loopbaangesprekken, de lerarenopleiding, de bestuurlijke optimalisatie en schaalvergroting en het plan basisonderwijs (lees meer in het eerste deel van het activiteitenverslag in Basis-7).

Een ander dossier is het 'langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen', uitgewerkt voor personeelsleden met een arbeidshandicap. Dit is een vraag van het COV die via cao X gerealiseerd werd.

Door onderwijsdecreet XXVI van 17 juni 2016 kregen personeelsleden in het onderwijs ook recht op borstvoedingspauze. Zo werd een discriminatie tegenover de privésector weggerukt. Een terechte en knappe verwezenlijking.

Het overleg en de onderhandelingen over de concrete toepassing van regelgeving in scholen en scholengemeenschappen wordt gevoerd in de **lokale comités**. Voor het gemeentelijk en provinciaal onderwijs zijn dat de afzonderlijk bijzondere onderhandelingscomités (ABC), voor de vrije scholen de lokale onderhandelingscomités (LOC) en in de scholengemeenschappen de onderhandelingscomités van de scholengemeenschap (OCSG). Daarin zetelen namens het COV verkozen vakbondsafgevaardigden en personeelsvertegenwoordigers. Deze militanten maken afspraken met het schoolbestuur voor al het personeel van de school of scholengemeenschap. Dat kan gaan over de toekenning van verlofstelsels, de toepassing van de voorrangregeling voor tijdelijke personeelsleden, uitzonderlijke omstandigheden waarbij voor het middagtoezicht kan beroep gedaan worden op het personeel, ...

De rubriek "Inspraak" in Basis zoomt in op de taken van een vakbondsafgevaardigde, de vergaderingen van het LOC, het

OCSG, het ABC, op het reilen en zeilen, de rechten en plichten bij lokale onderhandelingen. Nieuwe regelgeving waarover moet onderhandeld worden komt meteen aan bod. Deze informatie staat niet alleen in Basis maar ook in de Nieuwsbrief voor militanten en directeurs.

Campagnes

Het COV klaagt al lang aan dat de werkdruk en de planlast in het basisonderwijs te hoog zijn en nog steeds toenemen. In 2013 kwam eindelijk de door de vakbonden gevraagde studie over planlast uit. Minister Crevits bouwde verder op de inzichten van dit onderzoek voor de operatie Tarra die op dinsdag 24 maart 2015 van start ging. Het COV werd als vakorganisatie gevraagd om in een focusgroep de mening van zijn leden naar voren te brengen. Het COV bevroeg zijn leden via Basis en via mail en bracht op deze manier ideeën aan om de planlast te verlagen. Tijdens de hoorzitting over basisonderwijs in de commissie onderwijs van 31 januari 2018 bezorgden we de leden van de commissie een hele bundeling van artikels uit Basis over onze campagne 'basisonderwijsindelft' (lees meer in het eerste deel van het activiteitenverslag in Basis-7).

Het beleid doorlichten

In het actualiteitsluik vooraan in Basis wordt het federale en Vlaamse beleid opgevolgd en doorgelicht. Het standpunt van het COV wordt verduidelijkt in het hoofdartikel.

De focus is nog prominenter in periodes van verkiezingen. In 2014 vergeleken we de partijprogramma's voor onderwijs en verhelderden we de politieke ideologieën in Vlaanderen. In Basis-5 antwoorden CD&V, Groen, N-VA, Open Vld, PvdA en sp.a op onze vragen over onderwijs en de hete hangijzers: index, vermogensbelasting, sociaal overleg en pensioen. Tot slot peilden we ook naar de steeds groter wordende invloed van de Europese Unie op ons onderwijs.

Op 24 april 2014 legde het Gemeenschappelijk Vakbondsfront Onderwijs haar memorandum voor de nieuwe Vlaamse Regering op tafel. Onder de noemer 'professionele (her) waardering' gaven we aan wat noodzakelijk is om ook in de toekomst kwaliteitsvol onderwijs te kunnen garanderen. Kiest de nieuwe Vlaamse regering voor wat echt effect heeft op de kwaliteit van onderwijs? We toetsten het regeerakkoord af aan de aandachtspunten in het memorandum.

We vinden het belangrijk om het onderwijsbeleid dat de regering voert te schetsen zodat ieder voor zich dat beleid kan beoordelen.

Medische handelingen

Hoewel medische handelingen niet behoren tot hun takenpakket, krijgen personeelsleden in onderwijs toch regelmatig de vraag om deze handelingen uit te voeren bij leerlingen. Eigenlijk mogen medische handelingen enkel uitgevoerd worden door personen met het vereiste medische di-

ploma. Voor mantelzorgers bestaat hierop een uitzondering. Zij kunnen als niet-gezondheidszorgbeoefenaar onder bepaalde voorwaarden technische verpleegkundige handelingen stellen. Minister Maggie De Block wilde met haar bekwame helpers-voorstel in september 2017 deze uitzondering verbreden naar het personeel in onderwijs.

Het COV reageerde afwijzend. Juffen en meesters zijn geen verplegers. Je kan onderwijs ook niet vergelijken met mantelzorg waar het gaat om één persoon die zorg verleent aan een andere persoon. Een leerkracht heeft een hele klas voor zich en zou zich in allerlei zorg moeten bekwamen.

Er kwam op 8 februari 2018 een protocolakkoord tussen de federale overheid en de gemeenschappen en gewesten over "de samenwerking tussen personen uit de omgeving van de patiënt en gezondheidszorgbeoefenaars".

Het COV zorgde ervoor dat het protocolakkoord uitdrukkelijk bepaalt dat het delegeren en uitvoeren van technische verpleegkundige handelingen nooit kan zonder de expliciete toestemming van de leerkracht/bekwame helper. Belangrijk is ook dat de leerling/ouder/arts of verpleegkundige eerst de mogelijkheid moeten nagaan om beroep te doen op een bevoegde zorgverlener die de technische verpleegkundige handelingen op zich kan nemen.

Onderwijsinspectie 2.0

Door de nieuwe manier van doorlichten brengt het decreet over de onderwijsinspectie 2.0 van 23 maart 2018 zowel voor scholen, schoolteams als inspecteurs, een hele omwenteling met zich mee.

Het is de bedoeling dat elke school minstens één keer om de zes jaar wordt doorgelicht. Dit betekent een stevige inkorting van de huidige doorlichtingscyclus van tien jaar. Het COV onderschrijft vanuit onze visie op kwaliteitszorg en toezicht op kwaliteitsvol onderwijs het grote belang van een voldoende aanwezigheid van de onderwijsinspectie in de scholen. Tegelijk zijn we zeer bezorgd dat deze ambitieuze doelstelling niet haalbaar is zonder extra mensen en middelen. Daarom heeft het COV aangedrongen en bekomen dat de verkorte doorlichtingscyclus na een implementatiefase binnen twee jaar zal geëvalueerd worden. We vinden het heel belangrijk om na te gaan of de nieuwe aanpak haalbaar is in de verkorte cyclus en welke effecten dit heeft op de organisatie en het takenpakket van de inspecteurs.

Vertegenwoordiging

Een vertegenwoordiging van het COV in organisaties, commissies, werkgroepen, stuurgroepen, ... zorgt ervoor dat de stem van het onderwijspersoneel van het gesubsidieerd basisonderwijs gehoord en gedeeld wordt. Een greep daaruit:

- ▶ Sinds eind 2016 zetelt een vertegenwoordiger van het COV in de Klachtencommissie van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen. Voor het basisonderwijs is deze commissie bevoegd "om klachten te behandelen van ouders over gedragingen en beslissingen dan wel het

nalaten van gedragingen en het niet nemen van beslissingen van/door het schoolbestuur". Het COV neemt deel aan deze commissie vanuit een dubbele overweging: een actieve en constructieve bijdrage leveren tot de kwaliteitsbewaking van het onderwijs én bewaken dat de klachtenregeling van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen zich primair richt op de rol van het schoolbestuur. Het is dus niet de bedoeling dat deze procedure individuele personeelsleden viseert of in de plaats komt van de wettelijke evaluatie- en/of tuchtprocedure.

- ▶ Verschillende stuurgroepen/opvolgingsgroepen van studies in opdracht van de minister van onderwijs zoals voor het wetenschappelijk onderzoek 'Evaluatie van het evaluatiesysteem voor leerkrachten in het Basisonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs' van Devos, Van Peteghem, Vanhoof e.a. of 'Uitdagingen voor personeelsbeleid: Aanwerving en opdrachttoewijzing in Vlaamse basis- en secundair scholen' van Devos, Tuypens e.a.
- ▶ De commissie nascholing en de commissie inspraak van Katholiek Onderwijs Vlaanderen waarin bijvoorbeeld de werking van de Diocesane planificatiecommissies (DPCC) werd aangepast. Maar ook informeel overleg over de opmaak van een nota 'verplaatsingskosten van personeelsleden'.
- ▶ Het middagoverleg basisonderwijs bij AgODi waar gesproken wordt over verduidelijking van omzendbrief en praktische toepassing van regelgeving.
- ▶ De stuurgroep en de netgebonden paritaire commissies voor de opvolging en bijsturing van het ondersteuningsmodel dat in voege gegaan is op 1 september 2017.
- ▶ Het Paritair Comité voor de bedienden van de inrichtingen van het gesubsidieerd vrij onderwijs (PC225). Dit is een belangrijk overlegorgaan van werkgevers en werknemers waar cao's worden onderhandeld over de minimale verloning en arbeidsvoorwaarden van het bediendenpersoneel in de scholen.
- ▶ Professionele krachten en vrijwillige bestuursleden van het COV zetelen in de Kamers en Colleges van beroep. Ze zorgen er voor dat in individuele dossier die daar voorgelegd worden de tucht- en evaluatieregels gerespecteerd worden en dat indien nodig billijke sancties uitgesproken worden.
- ▶ Diverse commissies, studiedagen, netwerkgroepen, ... zoals learning seminar OESO, workshops Europese commissie, bijdrage aan inspiratiedag masteropleiding basisonderwijs KULeuven, adviescommissie ZILL (Katholiek Onderwijs Vlaanderen) .
- ▶ ...

Het COV in de Vlaamse Onderwijsraad

Het COV werkte de voorbije vijf jaar mee aan

- alle Vlor-adviezen (een groot aantal hiervan vind je hieronder) die gestemd zijn in de Algemene Raad en in de Raad Basisonderwijs van de Vlor.
- aan twee strategische verkenningen van de VLOR: "Hoogste tijd voor capaciteit! Een strategische verkenning over onderwijscapaciteit" en "De basisschool als fundament voor ontwikkelen en leren. Een strategische verkenning van de missie en de troeven van het basisonderwijs in Vlaanderen".
- aan publicaties die in voorbereiding zijn: 'De strategische verkenning over vluchtelingen en onderwijs' en de reader 'Visies op onderwijs: wetenschappers aan het woord'.

Adviezen van de Vlor

Mei – juni 2013

- Diverse maatregelen over participatie op school en de rechtspositie van leerlingen

2013- 2014

- De ondersteuning van de basisschool**
- Kinderen in armoede
- Het masterplan hervorming secundair onderwijs
- Memorandum voor de volgende Vlaamse Regering
- Onderwijsdecreet XXIV

2014- 2015

- De oprichtingsaanvragen voor type 9 in het buitengewoon onderwijs
- Een geactualiseerd beleidskader voor eindtermen, leerplannen en kwaliteitstoezicht
- De preventie en de aanpak van pesten op school**
- Onderwijsdecreet XXV
- De beleidsnota Onderwijs 2014-2019

2015-2016

- De conceptnota over de opvang en vrije tijd van schoolkinderen
- De krachtlijnen voor een sterk basisonderwijs**
- De conceptnota Bestuurlijke Optimalisatie
- De integratie van schooltoelagen in de kinderbijslag
- De conceptnota lerarenopleiding
- Verzorgende en verpleegkundige handelingen in het basis- en secundair onderwijs
- Leerlingenvervoer in het buitengewoon onderwijs
- Dringende maatregelen voor het ont- haal van vluchtelingen in onderwijs

2016- 2017

- Het toekomstplan basisonderwijs**
- Het eindrapport en het actieplan kleuterparticipatie
- Praktijkgericht onderwijsonderzoek: bouwstenen voor een stimulerend beleid
- De regeling van de toeslagen in het kader van het gezinsbeleid
- Het ondersteuningsmodel
- Kaders voor een nieuw decreet leerlingenbegeleiding
- Het eindrapport van het maatschappelijk debat eindtermen
- Meertaligheid als een realiteit op school

2017-2018

- Problematische afwezigheden in het lager onderwijs
- Begrijpend lezen (PIRLS 2016)
- Bijsturingen aan het M-decreet**
- De hervorming van de onderwijsdoelen
- De basiscompetenties van de leraren
- De master basisonderwijs
- De overdracht van de lerarenopleiding
- Het voorontwerp decreet leerlingenbegeleiding
- Themazetting voor praktijkgerichte reviews 2018

Vijf jaar syndicale

10/07/2013: Symbolische actie FCSOD aan het kabinet Pensioenen tegen de afschaffing van de begrafenisvergoeding voor gepensioneerde ambtenaren.

06/11/2014: Nationale manifestatie in gemeenschappelijk vakbondsfront (GVF) tegen het federaal regeerakkoord. Onze slogans: "Verpletterend", "Samen meer leerkracht met veerkracht", "Werkbaar werk maakt onderwijs sterk", "Langer werken voor minder pensioen? Niet te doen!", "Dagje hier, weekje daar. Zo word ik nooit leraar" vielen op tussen de 120.000 deelnemers.

24/11/2014: Mailbomactie: oproep om mails te versturen aan federale en Vlaamse parlementsleden tegen de besparingsmaatregelen en voor leerkrachten met veerkracht.

26/11/2014: Syndicale informatiemomenten in de scholen over de geplande maatregelen van het federaal regeerakkoord en de gevolgen voor onderwijs.

15/12/2014: Algemene staking GVF tegen het federaal regeerakkoord. Meer dan 50% onderwijspersoneelsleden namen deel aan deze staking.

11/03/2015: Beperkte COV-delegatie neemt deel aan symbolische actie van GVF over de regeringsbeslissingen.

19/03/2015: Symbolische actie van GVF-openbare sector op het Muntplein (Brussel) tegen besparings- en pensioenmaatregelen.

15/06/2015: COV-delegatie neemt deel aan de pleinmanifestatie in GVF "op de bres voor onze pensioenen".

24/06/2015: COV-delegatie neemt solidair deel aan de pleinmanifestatie in GVF tegen sociale dumping en oneerlijke concurrentie en tegen uitbuiting buitenlandse werknemers.

07/10/2015: Nationale manifestatie in GVF als reactie tegen het antisociale regeringsbeleid (statuut, pensioenen en sociale zekerheid): "enkel kruimels voor de mensen".

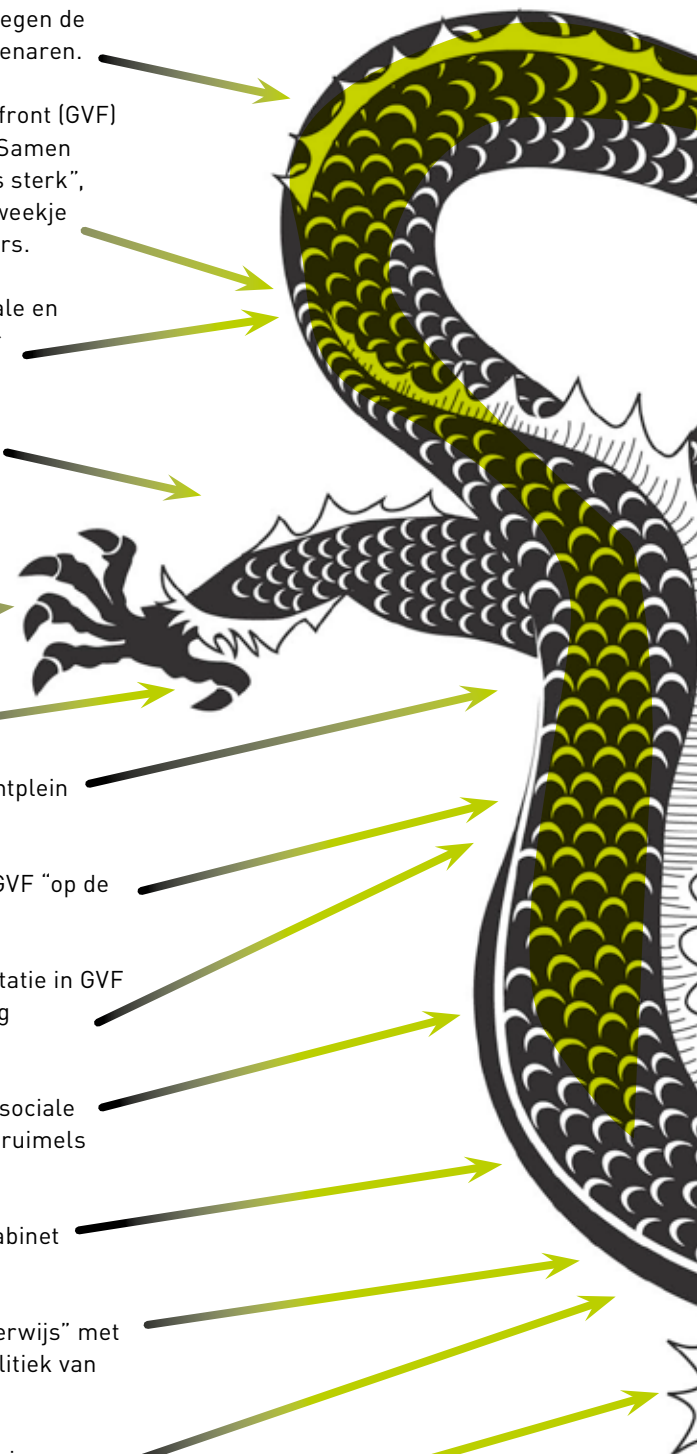
13/04/2016: Pleinmanifestatie met beperkte delegatie in GVF aan kabinet Bacquelaine over de aanpak van de overheidspensioenen.

April-mei 2016: Sensibiliseringsacties aan de "nachten van het onderwijs" met symbolische salamihapjes en flyer met informatie over de salamipolitiek van de overheid.

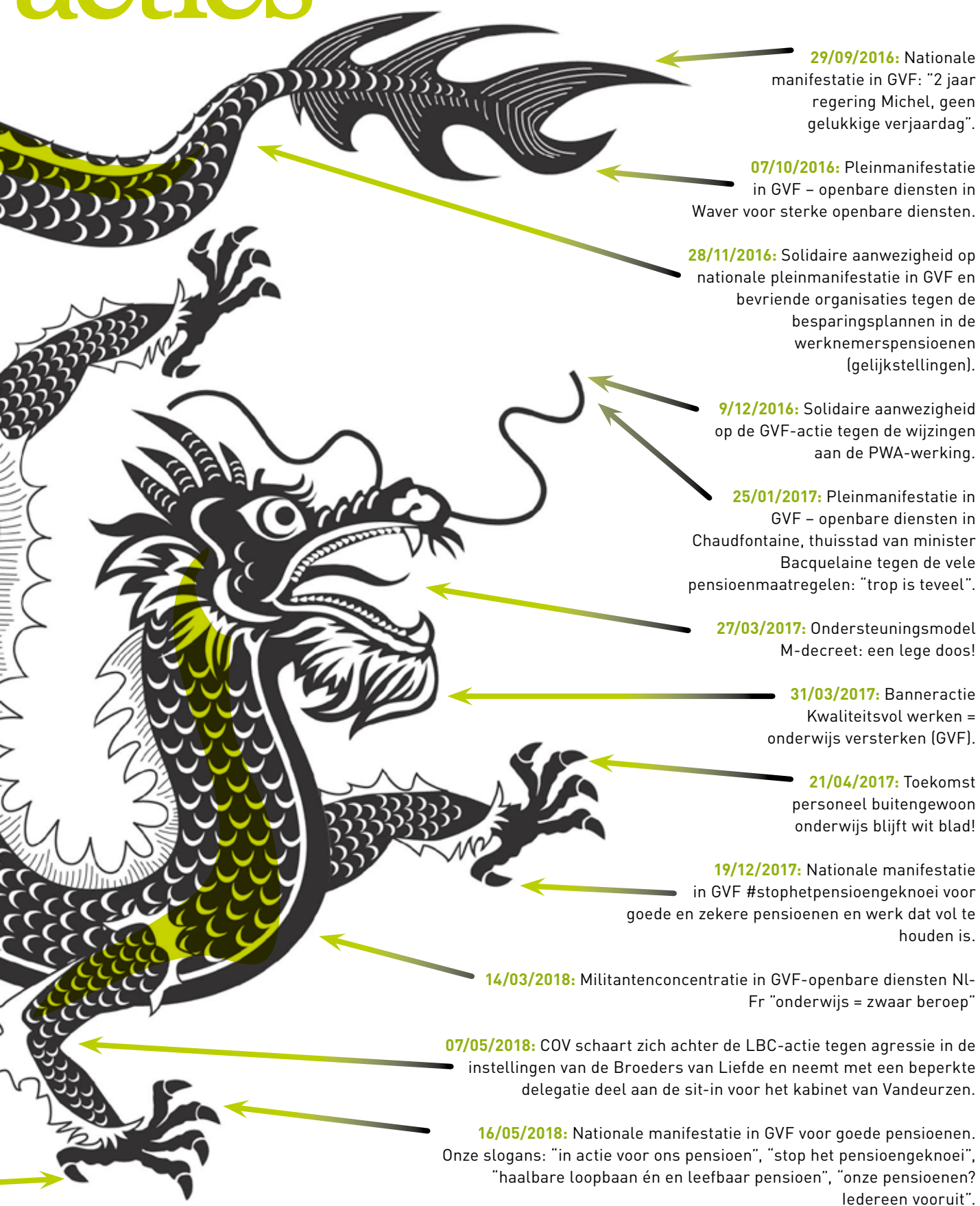
20/05/2016: Provinciale militantenvorming GVF-onderwijs over pensioen, loopbaanonderbreking, loopbaanpact, onderwijsstatuut.

24/05/2016: Nationale manifestatie in GVF "de maat is vol".

31/05/2016: Nationale manifestatie FCSOD (openbare diensten en onderwijs) #GENOEG.



acties



29/09/2016: Nationale manifestatie in GVF: "2 jaar regering Michel, geen gelukkige verjaardag".

07/10/2016: Pleinmanifestatie in GVF – openbare diensten in Waver voor sterke openbare diensten.

28/11/2016: Solidaire aanwezigheid op nationale pleinmanifestatie in GVF en bevriende organisaties tegen de besparingsplannen in de werknemerspensioenen (gelijkstellingen).

9/12/2016: Solidaire aanwezigheid op de GVF-actie tegen de wijzingen aan de PWA-werking.

25/01/2017: Pleinmanifestatie in GVF – openbare diensten in Chaudfontaine, thuisstad van minister Bacquellaine tegen de vele pensioenmaatregelen: "trop is teveel".

27/03/2017: Ondersteuningsmodel M-decreet: een lege doos!

31/03/2017: Banneractie Kwaliteitsvol werken = onderwijs versterken (GVF).

21/04/2017: Toekomst personeel buitengewoon onderwijs blijft wit blad!

19/12/2017: Nationale manifestatie in GVF #stophetpensioengeknoei voor goede en zekere pensioenen en werk dat vol te houden is.

14/03/2018: Militantenconcentratie in GVF-openbare diensten NL-Fr "onderwijs = zwaar beroep"

07/05/2018: COV schaart zich achter de LBC-actie tegen agressie in de instellingen van de Broeders van Liefde en neemt met een beperkte delegatie deel aan de sit-in voor het kabinet van Vandeurzen.

16/05/2018: Nationale manifestatie in GVF voor goede pensioenen. Onze slogans: "in actie voor ons pensioen", "stop het pensioengeknoei", "haalbare loopbaan én en leefbaar pensioen", "onze pensioenen? iedereen vooruit".

Standpunt bepalen-democratie

Een van de eerste krachtlijnen die het COV-congres in 2013 goedkeurde, luidt: *"Het COV is representatief en democratisch. Het COV werkt door en voor zijn leden. Er zijn de ontmoetingen met en tussen de vakbondsafgevaardigden, LOC/ABC-vertegenwoordigers en gewone leden, er is de kring- en regiowerking, er is de bestuurswerking. Er zijn de vormingen, infovergaderingen en de studiedagen. Er is de dienstverlening en er zijn persoonlijke ontmoetingen. Wat de mensen bezighoudt, dient van beneden naar boven en van boven naar beneden te stromen."* Als democratische organisatie zetten we in op democratische besluitvorming.

Bij belangrijke dossiers neemt het COV initiatieven om de mening van onze leden zo breed mogelijk te kunnen raadplegen. Zo waren er in november 2016 vijf consultatieavonden over de uitrol van het M-decreet waar we een hele reeks vragen voorlegden aan leden, vakbondsafgevaardigden en bestuursleden. We informeerden over de consultatienota met de ronkende naam 'Krijtlijnen voor de uitbouw van een ondersteuningsmodel voor het gewoon onderwijs, gebaseerd op samenwerking vanuit eigen sterktes van het gewoon onderwijs en het buitengewoon onderwijs als dienstverlening'. We vroegen hun mening over de visie die wij op lange termijn willen uitwerken om leerlingen en leerkrachten te ondersteunen. We kregen zeer veel nuttige bedenkingen en praktijkvoorbeelden. De

resultaten van de vragenlijsten, de bemerkingen en de inbreng uit gesprekken met personeelsteams verwerkten we in een standpuntnota die goedgekeurd werd door de COV-raad.

Van 1 tot 8 maart 2018 waren er ledenconsultaties over cao XI en het standpunt dat het gemeenschappelijk vakbondsfront onderwijs na de onderhandelingen innam. Bestuurders, militanten en leden gingen in debat over de cao-voorstellen en dit standpunt: meer personeelsleden sneller jobzekerheid geven. Met de inbreng van de consultatieavonden besliste het COV-bestuur om een protocol van akkoord af te sluiten over cao XI.

Binnen de Pedagogische Commissie wordt jaarlijks een thema en titel van de COV-studiedagen bepaald. Sinds enkele jaren wordt de brainstorm over het thema en de titel ook in de vergaderingen van provinciale pedagogische commissies gevoerd. Zo kunnen enerzijds ideeën en voorstellen van de verschillende provincies gedeeld worden. Maar anderzijds draagt dit er ook toe bij dat de verschillende provinciale PC's goed geïnformeerd zijn over actuele onderwijskundige thema's en debatten. Een ander voorbeeld: via het Sectorcomité pensioenen krijgen de seniorenclubs een update van de algemene actualiteit en het pensioendossier en kunnen ze daarop reflecteren.



© Daniël Rys

Organisatie

Onze organisatie zorgt ervoor dat de missie van het COV - het personeel van het gesubsidieerd basisonderwijs rechtszekerheid en werkcomfort bieden, hen erkennen in hun professionaliteit en betrekken bij de realisatie van uitstekend onderwijs - kan gerealiseerd worden. Ze is veelzijdig en laagdrempelig en heeft een werking op verschillende niveaus. Daarbij gaan inzet van vrijwilligers en professionele krachten hand in hand.

Leden werven en behouden

Het COV werkt door en voor zijn leden. We zetten in op het soigneren van onze leden en het aantrekken van nieuwe leden. Zo kreeg ons inschrijvingsformulier een frissere look, werd het aangepast aan de nieuwe privacyregels. Ook online werd het opgefrist. Sinds kort is het eenvoudiger om zich online in te schrijven.

Het COV en het ACV willen vanuit milieuoogpunt en ook omdat het kostenbesparend is, meer inzetten op communiceren via mail en sms. Via het project 'You've got mail' wordt aan de leden die ons contacteren gevraagd om hun mail- en contactgegevens te actualiseren. Het COV scoort hier sterk binnen het ACV. Zo realiseerden we in mei 2018 5% meer mailadressen en 4,7% meer gsm-nummers tegenover mei 2017. Met deze contactgegevens kunnen we leden op maat en snel bereiken, bijvoorbeeld met informatie over hun dossier.

Het blijft belangrijk om als ledenorganisatie in te zetten op het werven en behouden van leden. Zeker nu er sinds 2012 een dalende tendens blijkt in de syndicalisatiegraad van werknemers. Om te achterhalen waarom leden hun lidmaatschap niet meer verlengen en hen te motiveren toch lid te blijven, hebben we in 2013 en 2018 belacties opgezet. Uit een studie van het HIVA bij ex-leden van het ACV, waarbij ook onze ex-leden bevestigd werden, blijkt dat belangrijke troeven voor vakbondslidmaatschap zijn: de kwaliteit van de dienstverlening, het persoonlijk contact met vrijwilligers en medewerkers van de vakbond en het feit dat er een vakbondsafgevaardigde is in de school. In onze acties voor ledenwerving en ledenbehoud zetten we daarop in.

Het COV organiseert aan de meeste hogescholen jaarlijks infosessies voor afgestudeerde leraren waar we aangepaste informatie uitdelen. Daarmee bereikten we in de periode 2013-2018 tussen de 800 en 1300 studenten per jaar. Het aantal afgestudeerde leraren die lid werden, steeg de laatste jaren. In april 2017 kwam een extra nummer van Basis uit, speciaal voor starters én een COV-gids voor starters in het onderwijs. Deze uitgaven worden exclusief uitgedeeld in de lerarenopleiding en op vraag opgestuurd naar studenten die als Enter-lid of schoolverlater ingeschreven zijn. De gids is een handige zakuitgave van alle regelgeving in onderwijs voor wie zijn eerste baan zoekt of heeft. In 2017-2018 verruimden we de gids naar alle ambten in het onderwijs. De leden van het sectorcomité inspectie en begeleiding (SCIB) zetten in op het werven van inspecteurs en pedagogische begeleiders via een modelbrief die ze aan collega's be-

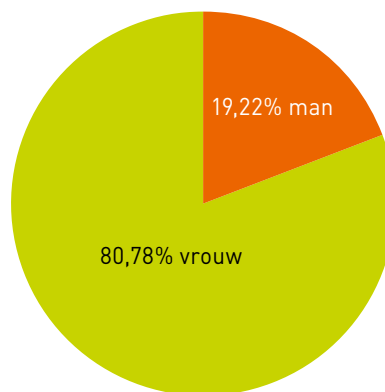
zorgen. Ze spreken hen aan en sensibiliseren hen om COV-lid te worden.

Meerdere keren per jaar organiseren kringen, regio's en provincies syndicale avonden waarop onze leden zich kunnen informeren over thema's als verlofstelsels. Deze lidna-bije werking loont.

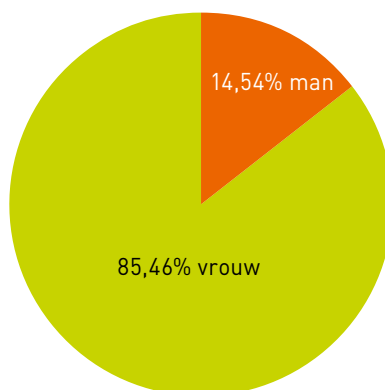
Vorming en inspraak

In oktober 2015 verkozen veel schoolteams hun COV-vakbondsafgevaardigde (VA) voor de mandaatperiode 2016-2019. Bijna 1500 VA's werden verkozen. De vrijgesteld secretarissen, mensen uit het onderwijs die vrijgesteld zijn om voor het COV te werken, begeleiden de vakbondsafgevaardigden bij de inspraak in hun school. Ze bereiden samen met de VA's de lokale onderhandelingen voor en nemen indien nodig deel als techniek.

Verkozen vakbondsafgevaardigden en opvolgers 2016 volgens geslacht

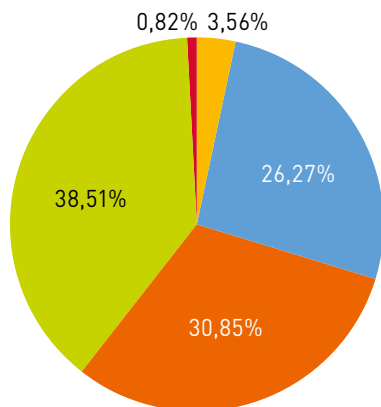


Onderwijspersoneel volgens geslacht



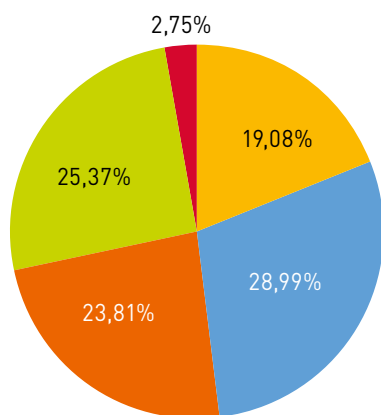
Verkozen vakbondsafgevaardigden en opvolgers 2016 volgens leeftijdsgroep

20-29 30-39 40-49 50-59 60+



Onderwijspersoneel volgens leeftijdsgroep

20-29 30-39 40-49 50-59 60+



Rekening houdend met de ledengegevens zijn er in verhouding meer mannen VA dan vrouwen. 20% mannelijke VA's versus 14,5% mannelijke leden. De meerderheid van de VA's is tussen 40 jaar en 59 jaar. 30% is jonger dan 40 jaar en slechts 3,5% is jonger dan 30 jaar.

Het COV investeert in de vorming en begeleiding van haar militanten. De vrijgesteld secretarissen verzorgen deze vormingen in de provincies. Er wordt gewerkt met een vierjaarlijkse cyclus. De vakbondsafgevaardigden en de personeelsvertegenwoordigers volgen dezelfde vorming. Per werkjaar worden drie vormingen georganiseerd. De eerste twee gaan over onderwijswetgeving en hoe we met die wetgeving omgaan in de onderhandelingsorganen (inspraakbegeleiding). Kwamen aan bod: arbeid en zwangerschap, TBSOB, werkbaar werk, inspraak, rechtspositie, VA-verkiezingen, pensioenen, onthaal nieuwe VA's, syndicale statuten, nieuwe website en activiteitenkalender, verminderd werken, prestatie-

regeling, onderhandelen in de praktijk, "Mijn ACV", personeelsformatie in theorie en praktijk, ledenwerving.

De derde vorming focust op sociale vaardigheden en wordt georganiseerd samen met de vormingsdienst van de ACV-verbonden.

We zetten ook in op in-service bijscholing (ISB) voor directeurs en administratief medewerkers over prestatieregeling, cumulatie, werkbaar werk, schoolleiderschap in de context van schaalvergroting, rechtspositie (TADD en vaste benoeming), verminderd werken, salaris en vergoedingen, arbeid en zwangerschap, personeelsformatie.

Naast deze vormingen en bijscholingen werden in de provincies ook specifieke vormingen georganiseerd.

De voorbije vijf jaar organiseerde het SCIB studiedagen voor inspecteurs en pedagogische begeleiders:

- ▶ 'Moetivatie of goesting? De meester/juf en directie als motiverende coach' (2013)
- ▶ 'De aanpak van de onderwijsinspecteur en de pedagogische begeleider' (2014)
- ▶ 'Aanvangsbegeleiding' en een panelgesprek (2015)
- ▶ 'Onderwijs voor de 21ste eeuw' (2016)
- ▶ 'Stop burn-out' (2017)

Regio's, kringen en provincies

De provinciale, kring- en regiowerking maakt deel uit van onze COV-organisatie. De COV-besturen moeten er immers voor zorgen dat de dialoog tussen top en basis gestroomlijnd gebeurt. Op die manier kunnen we de stem van de basis vertolken en alle aspecten van het basissyndicalisme realiseren. Enkele voorbeelden.

- ▶ De vijf provinciale verbonden zorgen voor de organisatie en de uitnodigingen voor de consultatieavonden over het ondersteuningsmodel en over cao XI.
- ▶ Provinciaal verbond Antwerpen stelt een flyer samen voor ledenwerving met als thema: 'Blijf lid van het COV! Als jij stopt met werken, gaat het COV gewoon door!' (10/9/2015).
- ▶ Plaatselijke bestuurders nemen deel aan de inspiratiedag "Surfen in het heden & verleden", georganiseerd in het kader van het COV-achiefproject. Zowel het COV als KADOC willen de resultaten en hun evaluatie van dit archiefproject graag delen met andere onderwijs- en middenveldorganisaties (25/9/2014).
- ▶ Bestuursleden en vrijgesteld secretarissen bezoeken samen de lerarenopleidingen en geven informatie over werken in onderwijs en het COV.
- ▶ Na meer dan 30 jaar komt er een einde aan het vrijwillig dienstbetoon door bestuurders Jef, Frans en Herman. Een welgemeende dank voor hun inzet is op zijn plaats (1/9/2015).
- ▶ Een jaarlijks weerkerend event zijn de provinciale ontmoetingsdagen voor gepensioneerden. Ze staan steeds in het teken van verbroedering en gezellig samenzijn maar de syndicale noot is ook aanwezig. Een gelegenheid ook

om de clubleiders te bedanken voor hun inzet als schakel in het COV-raderwerk.

- ▶ Enkele bestuursleden maken een Youtube-filmpje waarmee de vakbondsafgevaardigden de actualiteit kunnen voorstellen aan het schoolteam (23/2/2017).
- ▶ Plaatselijke besturen organiseren culturele en andere activiteiten om de samenhang onder de leden te versterken: een historische wandeling doorheen Maaseik, een daguitstap naar Düsseldorf, ...
- ▶ Pedagogisch didactische activiteiten zoals workshops grimeren of over STEM en mediawijsheid trekken altijd heel wat volk.
- ▶ Om leden actiever bij de COV-werking te betrekken wordt een 'open kringbestuursvergadering' georganiseerd.
- ▶ Er wordt plaatselijk actie gevoerd zoals op 18 april 2016 in Torhout naar aanleiding van 'De nacht van het onderwijs'. Bezoekers kregen een salami-hapje om de 'salami-politiek' van de regering over de loopbaan in het onderwijs aan de kaak te stellen.

Syndicale werking

De syndicale commissie wordt door de raad of de bestuursraad belast met studie- en documentatiewerk over de syndicale werking van het COV. Deze commissie neemt ook de organisatie en coördinatie op zich van acties. Jaarlijks weerkerende thema's:

- ▶ Vormingen: nationaal vormingsplan met provinciale invullingen; het organiseren, ontwerpen en evalueren van VA-vormingen en ISB (directeurs en administratief medewerkers); uitwisselen van ideeën voor ledenvormingen en het organiseren van COV-info.
- ▶ Het opvolgen van de organisatie voor uitbetaling van de syndicale premie: jaarlijkse informatienota opmaken, aanduiden van plaatselijke verantwoordelijken.
- ▶ Het uitwisselen van initiatieven in het kader van de Dag van de Leraar op 5 oktober.

Daarnaast boog de Syndicale Commissie zich onder meer ook over:

- ▶ De evaluatie van het COV-Congres 2013.
- ▶ Voorbereiden COV-Congres 2018: congresreglement, organisatie debatavonden ter voorbereiding van de ontwerpkrachtlijnen.
- ▶ Het voorbereiden en opvolgen van de syndicale verkiezingen: voorbereiden leden en militanten, kandidaten werven, opvolging, evaluatie, afscheid en onthaal van militanten.
- ▶ Het voorbereiden en opvolgen van acties tegen het regeringsbeleid: peilen naar actiebereidheid onder de leden, banneractie met het gemeenschappelijk vakbondsfront (GVF) voor sterk onderwijs, het organiseren van info- en debatavonden ('Basisonderwijs in de lift', 'M-decreet', ...)
- ▶ Zorg om ledenbehoud: lidgeld en GO-lidmaatschap, leden werven.
- ▶ Het opvolgen van actuele inhoudelijke thema's zoals: 'kom op tegen planlast', M-decreet, wijzigingen aan syndicale mandaten en aanpassingen van de syndicale databank, operatie tarra, rapport ziekteverzuim, schaalvergroting en bestuurlijke optimalisatie, prewaarborgregeling, loopbaanpact, van PWA naar wijkwerking, ondersteuningsmodel.

Tijdens de vergaderingen van het bureau van het Sectorcomité Inspectie en Begeleiding heeft elke deelgroep ruimte om de syndicale werking te bespreken en de syndicale onderhandelingen voor te bereiden. Onze inspecteurs zetten in op het verdedigen van de belangen van hun collega's in het onderhandelingscomité voor inspecteurs. De hoge werkdruk, taakbelasting, werkstress waren en blijven hot items waarvoor een echte oplossing nog niet in zicht is.

Het Sectorcomité Buitengewoon Onderwijs had de afgelopen jaren zijn handen vol met het opvolgen en advies geven



over het M-decreet en de uitvoering ervan. Belangrijkste thema's waren:

- ▶ De pilootprojecten leerlingenvervoer
- ▶ Dossiers oprichting nieuwe types
- ▶ Verdeling van de middelen pre-waorborg, waarborg en ondersteuningsnetwerken
- ▶ Bepalen van de randvoorwaarden opstart type basisaanbod en opvolging hiervan
- ▶ Eisencahier over problematiek GON-begeleiders
- ▶ Verhoging van de planlast door klassenraden en overleg met het CLB

Het COV verhuist

Tijdens de zomervakantie van 2016 verhuisde het COV naar Aeropolis II, een passiefbouw aan de Britsierslaan 5, 1030 Schaarbeek (foto). Ook COC (Christelijke Onderwijscentrale) verhuisde naar dit gebouw. COV en COC delen de derde, vierde en vijfde verdieping van Aeropolis II. Op de eerste twee verdiepingen vind je de beweging.net-partners kwb, KAJ en Femma. Het COV verhuisde omdat de kans zich voordeed een (gedeelte van een) recent gebouw aan te kopen dat ruim genoeg is om beide centrales op een hedendaagse manier te huisvesten. Zelfs al zijn COV en COC nog niet gefusioneerd, toch is het belangrijk dat we onze krachten bundelen om alle uitdagingen die op ons af komen, aan te kunnen. Verhuizen is een belangrijke gebeurtenis, niet



enkel voor de organisatie, maar zeker ook voor het personeel. Om dat zo goed mogelijk voor te bereiden doorliepen alle COV en COC-personeelsleden een traject waarin ze werden bijgestaan door procesbegeleiders. Zo leerden collega's en diensten elkaar kennen om een samenwerking vlotter te doen verlopen. Dat gebeurde via gespreksgroepen, gezamenlijke personeelsvergaderingen en buurtverkenningen. Personeelsleden werden ook actief betrokken bij het inrichten van het gebouw.

COV en COC

In 2008 keurden het COV en COC een intentieverklaring goed om te komen tot één ACV-onderwijscentrale. Over de jaren heen werd onder begeleiding van de ACV-confederatie intensief overlegd tussen verantwoordelijken en vrijwilligers van beide organisaties om een structuur en werking voor een eengemaakte centrale uit te tekenen. In 2012 liepen de besprekingen vast. Het Dagelijks Bestuur van ACV zette de centrales terug aan om in gesprek te gaan op basis van een vernieuwde uitgangspuntennota. Het COV en COC namen dat engagement op. De nota gaat uit van deze principes: de werking stoelen op de ervaring en verwachtingen van onze leden met een transparante en efficiënte besluitvorming, opkomen voor de beroepsbelangen van de leden, het beleid beïnvloeden bij hervormingen en innovaties. En dat in een organisatie waar verkozen bestuursleden en beroepskrachten elk hun rol hebben en in wederzijds respect samenwerken. De afgelopen vijf jaar werden de besprekingen verder gezet met wisselend succes. Een aantal knopen raakten niet ontward. Daarom kozen de verantwoordelijken van het COV, COC en ACV om een andere weg in te slaan. Op de Raad van april 2018 keurden onze bestuurders een engagementsverklaring goed die aan het COV-Congres zal voorgelegd worden. Vanaf 1 januari 2019 zal het overleg tussen het COV en COC uitgaan van een nieuwe, procesmatige, inhoudelijke aanpak, met het oog op het realiseren van een versterkte samenwerking tussen beide centrales. Daarbij moet er aandacht zijn voor gezamenlijke visievorming over bepaalde onderwijsdossiers, adequate vorming van de bestuursleden en efficiënte professionele samenwerkingsverbanden.

Onderzoeksproject

Het COV staat open voor medewerking aan wetenschappelijk onderzoek. In samenwerking met de KU Leuven loopt een onderzoek over creativiteit. Creativiteit wordt aanzien als een basiswaarde in het onderwijs. Leerkrachten moeten creatief zijn, net zoals leerlingen, die daartoe zo veel mogelijk gestimuleerd moeten worden. Niemand stelt creativiteit als concept in vraag; het is zelf-evident. De hedendaagse economie kan immers niet zonder creativiteit. De onderzoekers willen de evidentie in vraag stellen vanuit een historisch perspectief. Er wordt nagegaan hoe creativiteit tot zo'n onmisbaar gegeven is uitgegroeid, en welke evoluties het daarbij heeft ondergaan.

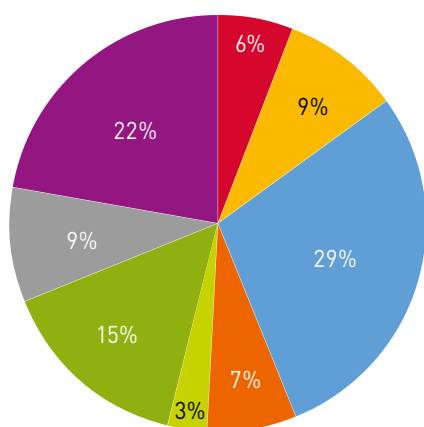
Dienstverlening

Leden verwachten dat hun vakbond voor dienstverlening en informatie vlot bereikbaar is. Het COV werkt aan die bereikbaarheid en communiceert duidelijk, klantvriendelijk en transparant.

Leden kunnen hun vragen via telefoon of mail stellen.

- ▶ Leden die via Facebook een vraag stellen krijgen een eerste reactie en worden daarna verder geholpen.
- ▶ De brieven die vertrekken vanuit de ledenadministratie worden systematisch door de communicatiedienst bijgestuurd en laagdrempelig opgesteld.
- ▶ Op de website kunnen leden vlot hun contactpersoon vinden. Via MijnACV hebben ze toegang tot hun persoonlijke gegevens en kunnen ze deze aanpassen.
- ▶ Er wordt gewerkt aan een eenvoudiger lidmaatschapsformulier.
- ▶ Uitgebreide schema's zijn ter beschikking: personeelswetgeving gebundeld in handige overzichten per thema die kunnen gebruikt worden bij vormingsmomenten, afspraken en in communicatie met leden. Bijvoorbeeld: de meest gebruikte verlofsystemen, controle ziekteverlof, VVP-ziekte, LVVPmed, ...
- ▶ Algemene reglementering is te raadplegen via onze website, met extra informatie in detail die enkel toegankelijk is voor militanten.
- ▶ Leden kunnen een afspraak maken voor een zitdag via een apart mailadres of aparte telefoonlijn bemand door secretariaatsmedewerkers. Over de vijf jaren heen waren er 2011 zitdagen waar 12.099 COV'ers de weg naar toe vonden. Ze worden er geholpen door de vrijgesteld secretaris van hun regio.

Leden stellen vragen over deze onderwerpen (2013-2017)



■ gezinsuitbreiding ■ juridisch
■ minder werken ■ salaris
■ inspraak ■ eindeloopbaan
■ ziekte ■ andere



© Daniël Rys

Juridische ondersteuning

De juridische dienst beantwoordt juridische vragen over de rechtspositie (contracten, voorrangregeling, vaste benoeming, evaluatie, tucht, ...), de prestatieregeling, arbeidsongevallen, reëffectatie en privacy, ... In de afgelopen vijf jaar werden meer dan 220 juridische dossiers opgestart waarvan de behandelingstijd voor een groot deel meerdere maanden of soms jaren in beslag neemt. Veel voorkomende onderwerpen zijn arbeidsongevallen, tucht, functiebeschrijving en evaluatie en salaris.

De dienst biedt eerstelijns hulp voor problemen die in relatie staan tot de tewerkstelling in het onderwijs. Het gaat om informatie en advies geven over te volgen stappen, maar ook tussenkomst bij bevoegde instanties (AgODi, RVA, ...). De juridische dienst biedt ook bijstand in procedures. Enerzijds is er bijstand in administratieve procedures bij beroepsorganen opgericht binnen het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi). Tegen een evaluatie met eindconclusie 'onvoldoende' kan beroep ingesteld worden bij het college van beroep. Het college kan beslissen tot integrale vernietiging of integrale bevestiging. In de afgelopen vijf jaar kon het COV bekomen dat in de meerderheid van de situaties de negatieve evaluatie vernietigd werd. Wanneer een schoolbestuur een tuchtsanctie oplegt kan dit aangevochten worden bij de kamer van beroep. De kamer van beroep kan



een tuchtsanctie integraal bevestigen, integraal vernietigen of afzwakken. In heel wat gevallen kon dankzij het COV een vernietiging verkregen worden, al dan niet met het opleggen van een lichtere tuchtsanctie. Daarnaast is er ook de rechtsbijstand in puur gerechtelijke procedures voor de rechtbank van eerste aanleg, arbeidsrechtbank, Raad van State, ... Het gaat daarbij om een brede waaier van thema's, maar de meeste dossiers hebben te maken met arbeidsongevallen, rechtspositie (o.m. TADD, vaste benoeming) en onterechte beslissingen van de RVA (bijv. over het toekennen van te lage onderbrekingsuitkering). Ook op dit vlak werden de voorbije vijf jaren regelmatig successen geboekt. Zo konden in heel wat arbeidsongevallendossiers gunstigere consolidatiecondities afgedwongen worden. Ook konden schoolbesturen die door het niet respecteren van de rechtspositieregeling verantwoordelijk waren voor het loonverlies van een personeelslid, maar weigerden de gedupeerde te vergoeden via de rechtbank, toch gedwongen worden hun verantwoordelijkheid op te nemen.

Aangiftes aan de mutuele kas Onderlinge Hulp tegen Burgerlijke Verantwoordelijkheid (OHBV)

	Aantal aanvragen	Aantal goedgekeurde aanvragen	% Goedgekeurde aanvragen
2013 (van 1 mei tem 31 december)	37	29	78,38%
2014	61	53	86,89%
2015	86	76	88,37%
2016	78	74	94,87%
2017	90	82	91,11%
2018 (tot en met 30 april)	56	47	83,93%

Hulp bij een ongeval

Het COV biedt leden die het slachtoffer zijn van een arbeidsongeval, arbeidswegongeval of ongeval op weg naar of van een COV-vergadering een financieel ruggensteuntje. Vanaf veertien dagen arbeidsongeschiktheid ontvangen zij via de speciale kas OHBV (zie schema) een dagvergoeding van 2,5 euro. Ze moeten wel ten minste twee jaar ononderbroken lid zijn. Afhankelijk van het aantal jaren lidmaatschap is er een maximum bedrag vastgelegd.

Vanaf 1 september 2015 kan de aangifte van een ongeval ook online gebeuren via de COV-website.

Sinds 3 juli 2017 werd de aangiftetermijn opgetrokken van 6 naar 12 maanden na het ongeval (in nogal wat gevallen gebeurde de aangifte nl. buiten de termijn van 6 maanden)

Er is in toenemende mate aandacht om OHBV bekender te maken onder de leden: naast een meer in het oog springend artikel in Basis wordt ook een extra inspanning gedaan om de vakbondsafgevaardigden beter te informeren (via nieuwsbrief, via vormingsdagen).

Vragen over pensioen

De pensioendienst beantwoordt via mail en telefoon, diverse vragen van leden over pensioenen. Ze gaan over cumulatie, begrafenisvergoeding, recht op vakantiegeld, verhuis naar het buitenland, maar ook over de weerslag van de voorgestelde pensioenhervorming. De medewerkers doen ook berekeningen: ze bepalen de vroegst mogelijke pensioendatum en doen ramingen van het pensioenbedrag. Per jaar buigen zij zich over gemiddeld 1300 pensioendossiers en bespreken zij dit met de COV-leden die op hen beroep doen.

Engagement

Elke dag krijgen 112 Vlamingen te horen dat ze kanker hebben. Ook in ons dienstbetoon worden COV-collega's hiermee geconfronteerd via vragen van leden: "Ik heb kanker, mijn bezoldigd ziekteverlof is op, wat nu?" "Ik ben aan het genezen van kanker en wil beetje bij beetje weer aan het werk. Hoe kan ik dat regelen?" Uit bezorgdheid over deze problemen zoeken wij steeds naar - al dan niet nieuwe - oplossingen. Om hun engagement kracht bij te zetten, gingen 7 COV-collega's nog een stapje verder. Van 10 tot 13 mei 2018 fietsten zij 1000 kilometer voor Kom Op Tegen Kanker (foto). Met dit engagement willen ze bijdragen aan het kankeronderzoek.

Communicatie

Op zijn congres in november 2013 zoomde het COV in op de manier waarop onze organisatie intern en extern communiceert. Met de eigen leden en met de publieke opinie. Met de minister en met de ouders aan de schoolpoort. Met de COV-besturen en met de leerlingen. De communicatie van het COV is niet alleen het verspreiden van een boodschap, maar ook luisteren naar mensen en inspelen op wat er leeft. De voorbije vijf jaar werd stevig ingezet op communicatie.

Het COV deed ook beroep op externe knowhow om de communicatiestrategie vorm te geven. In 2016 en in 2018 werd advies ingewonnen van twee communicatiedeskundigen. De focus ligt op persbegeleiding: een grote zichtbaarheid van het COV en meer media-aandacht. We mikken op een aantal vaste momenten in het jaar waarop we proberen in de pers te komen: einde schooljaar, einde van de zomervakantie, internationale dag van de leraar, ...

Een waaier

- ▶ In oktober 2015 werd de nieuwe website gelanceerd. Meer materiaal, gelaagdheid, actiepagina's, nieuws en opinie, sneller op de bal, moderne vormgeving. Er is een uitgebreide contactpagina met zitdagen, contactgegevens van provinciale secretariaten, algemeen secretariaat, zitdagen en een tool waar leden via postnummer hun provinciaal kantoor kunnen opzoeken.
- ▶ Sinds 2017 wordt er gewerkt aan een nieuwe website die helemaal mee is met de digitale vernieuwingen. Het COV-lid staat centraal. De voornaamste fundamenteën zijn: informatie geven over werk en inkomen; dienstverlening over werkgelegenheid en inkomen voor leden en militanten; sensibiliseren en informeren over onze standpunten, campagnes en acties; ledenwerving en ledenzorg. We bouwen een technisch 'intelligente', interactieve, mobiele site. Dat betekent dat de site sneller dan nu weet wie de bezoeker van de site is en daarop kan inspelen met gepersonaliseerde info.
- ▶ We blijven investeren in het ledenblad Basis. Om het evenwicht met andere kanalen te bewaren en de lezer niet te overladen met informatie werd het aantal nummers teruggebracht tot 11, met telkens 40 bladzijden.
- ▶ We evalueerden en herwerkten de maandelijkse digitale nieuwsbrieven aan militanten en directeurs. Er was een grote bevraging tijdens de militantenvormingen in het eerste trimester 2015-2016. Er kwamen veel positieve reacties, maar ook tips.
- ▶ Het COV zet maximaal in op Facebook (2013), Twitter (2016), Youtube (2016) en Instagram (2018) om kort op te bal te spelen.

Een divers publiek

- ▶ Op de dag van de directeur, administratief medewerker, schoonmaakpersoneel en op Wereldlerarendag worden gericht mails gestuurd.



- ▶ In Basis houden we in het oog dat alle doelgroepen aan bod komen. Dit wordt elk jaar geëvalueerd en bijgestuurd.
- ▶ In april 2017 maakten we een Extra Basis voor starters die gebruikt werd voor de ledenwerving tijdens de sessies van de vrijgestelden in de lerarenopleiding (mei, juni), tijdens de Trefdagen, voor VA's om in scholen uit te delen aan nieuwe leerkrachten.
- ▶ Op de website van het COV hebben we een aparte laag voor leden en voor militanten. We maken daar ook telkens actiepagina's aan met daarop alles wat je als (bestuurs)lid, VA, PV nodig kan hebben om je actie te doen slagen.

Inspelen op wat er leeft

- ▶ In het najaar 2017 daagden we COV-leden uit om tijdens inspiratiesessies hun verhaal te vertellen over droomwerk(en) in basisonderwijs. De deelnemers konden heel open babbelen over allerlei thema's tijdens tafelgesprekken. De getuigenissen werden genoteerd op flappen, opgenomen en ook gefilmd (foto). Ze worden meegenomen in de voorbereidingen van het COV-Congres 2018.
- ▶ In Basis brengen we persoonlijke verhalen in bepaalde rubrieken zoals Parcours.
- ▶ "Hoe zie jij je loopbaan?" Dit was de centrale vraag in de grote COV-enquête van begin 2015. En sinds 2014 hebben we elk jaar een beperkte enquête bij COV-leden. De enquête over de kosten die leerkrachten maken bij de start van het schooljaar haalde alle Vlaamse media. Deze enquête werd overgedaan en er kwamen er nog twee over toezichten.
- ▶ Over de campagne "Basisonderwijs in de lift" werden er in alle provincies debatavonden gehouden in april en mei 2017. Het COV trok naar haar leden met deze vraag: "Wat zou jij (dringend) realiseren voor het ba-

sisonderwijs en het onderwijspersoneel?". Onze boodschap: Jouw idee zet het basisonderwijs in de lift! Er werden heel wat thema's besproken. Iedereen kon zijn bedenkingen kwijt in het gesprek en op post-its.

- ▶ Militanten poseerden met hun slogan op een Trots Bezorgd Geëngageerd-pancarte tijdens vormingen. Een aantal van deze foto's werd gebruikt in Basis.
- ▶ Het COV krijgt reacties van leden via Facebook en Twitter.
- ▶ Sinds 2015 organiseert de Pedagogische Commissie een rondetafelgesprek onder haar leden. De publicatie van het gesprek in Basis toont COV-leden wat er leeft in de Pedagogische Commissie.
- ▶ Jaarlijks streeft het SCIB naar een 3-tal publicaties van de SCIB-tip (oktober - februari - mei). Een voorwoord van de voorzitter, actualiteit en de samenstelling van het SCIB-bureau zijn de vaste rubrieken. Daarnaast is er jaarlijks aandacht voor de organisatie van en terugblik op de CIB-studiedag. Occasioneel wordt de SCIB-tip aangevuld met een interview, verslag van activiteiten, de uitwerking van een inhoudelijk thema, ...

